

خطبہ حضرت

(سلام علیہا)
فاطمہ زہرا

(فدکیہ)

(متن عربی، ہمراہ با ترجمہ فارسی و انجلیسی)

چاپ اول

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَطَمَتْهَا وَمُحَبِّبَهَا عَنِ الشِّرْكِ

☐ شناسنامه

- نام کتاب : ○ خطبه‌ی حضرت فاطمه زهرا (ع) (فدکیه)
- مترجم فارسی : ○ سید ضیاء الدین تنکابنی
- مترجم انگلیسی : ○ پرویز تیموری - ویرایش حسین علیزاده
- ناشر : ○ ندای کوثر - قم، ۲۹۲۵۴۷۳ (۰۲۵۱)
- نوبت چاپ : ○ اول - ۱۳۸۸
- شمارگان : ○ ۵/۰۰۰ جلد
- چاپخانه : ○ پاسدار اسلام - قم
- شابک : ○ ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۳۲-۶۳-۵
- بها : ○ ۵۰۰ تومان

● حق چاپ محفوظ و مخصوص انتشارات ندای کوثر می باشد.

مقدمه:

فدک قریه‌ای آباد و حاصل خیز در نزدیکی خیبر، حدود ۱۴ کیلومتری شهر مدینه قرار داشت و از طریق صلح بدون جنگ به پیامبر گرامی اسلام (ص) رسیده بود. وقتی آیهی ﴿وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ﴾ نازل شد خبیر بن علی (رضی الله عنه) در بیان آن از طرف خداوند متعال عرضه داشت فدک را به فاطمه (رضی الله عنها) و فرزندانش عطاء کن. حضرت (ص) سند فدک را به عنوان بخشوده و اعطای رسول گرامی اسلام (ص) به حضرت زهرا (رضی الله عنها) تحویل داد و دلیل سند را شهودانی به عنوان شاهد تأیید کردند. فدک در زمان پیامبر (ص) در اختیار حضرت فاطمه (رضی الله عنها) درآمد و حضرت زهرا (رضی الله عنها) نماینده‌ای برای نظارت بر امور فدک به آن منطقه اعزام نمود و درآمد آنجا را همه ساله بین فقرای بنی هاشم و مهاجر و انصار تقسیم می‌کرد.

وقتی رسول خدا (ص) چشم از جهان فرو بست، دنیاپرستان، ریاست‌طلبان، خودخواهان، هوی‌پرستان که قدرت را به ناحق به دست گرفته بودند به فکر غصب فدک افتادند و ۱۰ روز پس از رحلت پیامبر گرامی اسلام (ص)، ابوبکر مامورانش را به فدک فرستاد و نماینده‌ی حضرت زهرا (رضی الله عنها) را از آنجا اخراج کرد و با این کار، گامی دیگر در راه تفرقه‌ی مسلمین برداشت و تحریف در خطوط اساسی اسلام را دامن زد.

حضرت زهرا (رضی الله عنها) تا چند روز، همراه با حسنین (رضی الله عنهما) بر در خانه‌ی مهاجر و انصار می‌رفت و از آن‌ها برای جلوگیری از انحرافات در اسلام استمداد می‌کرد، اما آن‌ها

بهانه جویی می کردند و درباره ی حق حضرت علیه السلام کوتاهی نمودند و جواب مثبت نمی دادند، تشخیص وظیفه داشتند، اما شهادت انجام آن را نداشتند.

حضرت زهرا علیها السلام سند فدک را به ابوبکر نشان داده، ولی ابوبکر به آن اعتنایی نکرد و در رفت و آمدها و کشمکش ها سند فدک به دست عمر پاره شد که شرح آن در تاریخ مفضل آمده، نامبرده با این کار مخالفت علنی با امر پیامبر صلی الله علیه و آله نمود.

حضرت فاطمه علیها السلام زمان را تسجید تا ندای مظلومیت و حق طلبانه ی اسلام را به گوش همگان برساند و حجت را بر آن ها تمام کند و باطل را افشا نماید، زمانی را بسیار دقیق برای این کار در نظر گرفت که تمام طبقات مردم در مسجد حضور داشتند. درب نیم سوخته ی خانه فاطمه علیها السلام باز شد. بانویی با عظمت و با پوشش کامل در حالی که عذمای از زنان گرداگرد آن حضرت علیها السلام بودند، وارد مسجد شد و به سوی جمعیت حاضر پیش آمد، پس از رحلت پدر بزرگوارش صلی الله علیه و آله، او اولین باری بود که به مسجد تشریف فرما می شد. سیده ی زنان عالم علیها السلام با این خطبه تمام عالمیان را مخاطب خود قرار داد و اولین کسی بود که بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله خطبه خوانده و اولین خطبه ایست که برای جلوگیری از انحراف در امور مسلمین خوانده شد و راه مستقیم هدایت را نشان داد، پایه های اصلی اسلام راستین را محکم و استوار بر زمین نهاده تا آیندگان بتوانند بنای اسلام راستین را روی آن بنیان کنند.

حضرت علیها السلام، خطبه را با عنوان فدک آغاز کرد، اما تمام مسایل مربوط به اسلام را در آن تشریح نمود.

این خطبه به اندازه ای مشهور و محکم است که تاکنون هیچکس در اصل سند آن خدشه ننموده و اصل آن در کتب فریقین (شیعه و سنی)^۱ بدون اختلاف آمده است و

۱- بلاغات النساء، ابن طیفور، چاپ بصیرتی قم ص ۱۲ تا ۲۰ - چاپ رضی قم ص ۲۳ تا ۳۳. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، چاپ مصر ج ۱۶ ص ۲۱۰ تا ۲۱۵ - کشف القمه چاپ بیروت ج ۲ ص ۱۰۵ تا ۱۲۰ - احتجاج طبرسی چاپ نجف ج ۱ ص ۱۳۳ تا ص ۱۴۲ - بحار الانوار چاپ بیروتی ج ۲۹ ص ۲۲۰ تا ص ۲۲۳ - قال ابن الحدید فی شرحه: قال ابوبکر احمد بن

محتوای آن به قدری غنی و پُر بار است که اگر آن را از معجزات بآلله و کرامات باقیه‌ی حضرت زهرا علیها السلام قلمداد کنیم، سخن به گزاف نگفته‌ایم.

در این خطبه چنان سخن می‌گوید که گویا خبرئیل علیه السلام بر او نازل شده و پیام الهی را ابلاغ می‌نماید، سخناش چون وحی سرچشمه‌ی آسمانی دارد، خطبه‌اش اندک و کوتاه، اما جملاتش دارای محتوای بسیار عظیم و سربوشت‌ساز برای انسان‌ها که هر چه زمان جلوتر می‌رود، احتیاج بشر به آن بیشتر می‌شود.

حضرت علیه السلام به مسجد وارد شده، اهل مسجد بکنار که سکوت کرده منتظر گفتارش بودند. در سکوت مجلس ناله‌ای جاشوز از قلب مجزون برآورد به طوری که عواطف آن جمعیت به هيجان آمد و همگان با صدای بلند گریستند و آن گاه حضرت علیه السلام خطبه را شروع فرمودند.

با ایراد خطبه حقیقت را آشکار کرد، راه مستقیم را نشان داد، باطل را رسوا نمود، منشوری جاوید برای همه نسل‌ها در تمام عصرها، بود، فصاحت، بلاغت، شیرینی بیان، روانی منطق، قدرت استدلال، ثبات و استحکام کلام، نظم جملات، اثبات هدف، دریای معارف اعتقادی، سخنانی که بزرگان عالم را به حیرت واداشته، در کوتاه‌ترین کلمات، کامل‌ترین مطالب بیان فرموده که در هر کلمه‌ای از خطبه‌اش کلاسی، درس و مکتبی در تمام سطوح برای عالمیان دارد.

در این خطبه حیاتی‌ترین مسایل و اساسی‌ترین احتیاجات بشریت، چون ایمان به خدا، دوری از شرک، نماز، زکات، روزه، حج، احیای شریعت، عدالت، اطاعت اهل بیت علیهم السلام، امامت، جهاد صبر، امر به معروف و نهی از منکر، سفارش والدین، صله‌ی ارحام، قصاص، وفای به نذر، کامل توزین نمودن، نهی از نوشیدن شراب، پرهیز از ناروا به بانوان عقیقه، دوری از دزدی و خیانت، نخوردن مال یتیم، نهی از زنا،

عدالت در حکم، و اثرات آن‌ها را بر جوامع بشری بیان فرموده که توجه و عمل به آن سعادت دنیا و آخرت تمام انسان‌ها را تأمین می‌کند.

این خطبه در حقیقت شاهی گویا بر بزرگواری و شخصیت و مقام علمی صدیقی طاهره علیه السلام و برنامه‌های نیرومند و روشن بر فرهنگ دینی و تربیتی و شجاعت آن بزرگوار است که در این کتاب، متن عربی خطبه و ترجمه‌ی فارسی و انگلیسی آن حضور شما تقدیم می‌گردد.

و بالاخره آن بزرگوار در زمانی کوتاه، مبارزه و تلاش برای استحکام پایه‌ی اسلام راستین جان عزیزش را در سنین جوانی، در راه امامت و ولایت تقدیم نمود و حتی مزار او هم از نظر شیعیان محقق مانده و ملک و ملکوت بر مظلومیتش گریانند!!
این نسخه مطابق قرائت حجة الاسلام حاج علی اکبر زهرایی دامت افاضاته می‌باشد که حدود ۲۰ سال است در دو ماه فاطمیه از حفظ آنرا قرائت و توضیح می‌دهند. در ضمن با نسخه‌های دیگر هم مقابله شده که از نسخه بدل‌ها صرف‌نظر شد. در ویرایش چهارم، چند ترجمه را هم مقابله کرده، هر کدام نزدیکتر به متن بود انتخاب و نوشتیم. در ضمن از مدد و یاری حاج مهدی امین جعفری و آقای عبدالله صالحی و دیگر برادران سپاسگزاریم. امید است همه‌ی ما مورد توجه آن ذوات مقدسه به ویژه حضرت فاطمه‌ی زهرا علیها السلام قرار گرفته و مشمول دعا و شفاعت آنان بگردیم.

نویسنده مقدمه: حاج یدالله قاسمی محلاتی

گردآورنده: سید ضیاء الدین تنکابنی

قم مقدسه - بهار ۱۳۸۸